

Газета виходить з вересня 1930 р.

КАДАРИ МЕТАЛУРГІЇ

Газета Національної металургійної академії України

№ 6 (2739)

червень 2019 року

«Україна – це метал. «Метал» – це ми»

Розповсюдження безкоштовне ©

Редакційна колегія

Головний редактор – ректор НМетАУ член-кореспондент НАН України професор **Величко О.Г.**

Заступники головного редактора: перший проректор д.т.н., професор **Іващенко В.П.**

проректор з наукової роботи д.т.н., професор

Пройдак Ю.С.

проректор з науково-педагогічної роботи д.т.н., професор

Шатоха В.І.

фахівець навчально-наукового центру к.т.н., доцент

Никифорова Н.А.

Відповідальний редактор – **Никифорова Н.А.**

Члени редколегії: доцент кафедри електрометалургії к.т.н. **Жаданос О.В.**

доцент кафедри металургії сталі к.т.н. **Журавльова С.В.**

декан гуманітарного факультету к.х.н. **Клімашевський Л.М.**

професор кафедри інженерної педагогіки д.пед.н. **Лучанінова О.П.**

в.о. голови ради студентів студентка групи ЕО01-17 **Олійник А.**

заступник голови профкому, доцент кафедри прикладної механіки к.т.н. **Селегей А.М.**

фахівець навчально-наукового центру **Сердюк В.М.**

учений секретар ІНІФН к.т.н., доцент **Ступак Ю.О.**

директор бібліотеки **Фахрутдінова С.М.**

керівник навчально-наукового центру к.т.н. **Ясєв О.Г.**

У разі повного або часткового відтворення / передруку матеріалів
посилання на газету є обов'язковим
(Закон України «Про авторські та суміжні права»)

Публікацію газети відновлено в рамках виконання спільного європейського проекту Темпус "Центри провідного досвіду для молодих вчених" (CERES) 544137-TEMPUS-1-2013-1-SK-TEMPUS-JPHES

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

Centres of Excellence for young REsearchers

ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗМІСТ

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ

<i>ТОП 200 Україна</i>	<i>3</i>
<i>Хроніка акредитації</i>	<i>3</i>
<i>Вітаємо бакалаврів – 2019!</i>	<i>3</i>
<i>Випуск слухачів підготовчих курсів НМетАУ</i>	<i>5</i>

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА!

<i>Михайлу Івановичу Гасику – 90</i>	<i>6</i>
--	----------

НАГОРОДИ МОЛОДИМ УЧЕНИМ

<i>Анна Гребенєва – лауреат Премії Верховної Ради України</i>	<i>8</i>
<i>Святкування Дня науки у Дніпрі</i>	<i>10</i>

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

<i>1 червня – Міжнародний день захисту дітей</i>	<i>11</i>
<i>Цікаві зустрічі у психолого-педагогічному клубі.....</i>	<i>12</i>
<i>Спортивні новини</i>	<i>13</i>
<i>Парад легкоатлетів триває.....</i>	<i>13</i>

У РАДІ З ВИХОВНОЇ РОБОТИ

<i>Проектування життєвого та професійного шляху студентів НМетАУ як методологічна орієнтація в діяльності закладу й професорсько-викладацького складу.....</i>	<i>14</i>
<i>Професійно-особистісне становлення майбутніх фахівців: різноманітні напрямки культурно-просвітницької діяльності в академії та місті.....</i>	<i>16</i>

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

<i>XV Міжнародна конференція «Стратегія якості в промисловості і освіті»</i>	<i>19</i>
<i>Травневий візит до Риги.....</i>	<i>24</i>

ВІТАЄМО ТЕБЕ, ALMA MATER!

<i>Зустріч з молодістю</i>	<i>25</i>
----------------------------------	-----------

ГОРТАЮЧИ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

<i>Це було у місяць Рамадан</i>	<i>27</i>
---------------------------------------	-----------

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

<i>До 95-річчя від дня народження Е.М. Гольдфарба (1924 – 1986)</i>	<i>30</i>
<i>До 80-річчя від дня народження В.К. Цапка (1939 – 2003)</i>	
<i>Слово про друга юності</i>	<i>31</i>

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

<i>Закони Мерфі.....</i>	<i>32</i>
--------------------------	-----------

До уваги наших читачів!

Наступний номер «Кадрів металургії» вийде у вересні.

Гарних відпусток та приємного відпочинку!

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ

ТОП 200 Україна

Вітаємо студентів, викладачів та співробітників академії!

У незалежному рейтингу університетів під егідою UNESCO «Топ 200 Україна» у 2018 – 2019 навчальному році НМетАУ посіла почесне 7 місце серед технічних ЗВО та зберегла загальне 15 місце.

Працюймо, щоб і надалі залишатися серед кращих!

[Перейти до змісту](#)

Хроніка акредитації

Згідно з протоколом № 136 від 6 червня 2019 року засідання Акредитаційної комісії України визнано акредитованими такі освітні програми для Коледжу НМетАУ (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»):

- Обслуговування та ремонт обладнання металургійних підприємств;
- Монтаж, обслуговування засобів і систем автоматизації технологічного виробництва.

[Перейти до змісту](#)

Вітаємо бакалаврів – 2019!

У червні успішно пройшли захисти випускних робіт бакалаврів.

Кафедра інформаційних технологій та систем

Кафедра економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня

Кафедра металургії сталі

Кафедра інженерної педагогіки

Кадри металургії № 6 (червень 2019 р.)

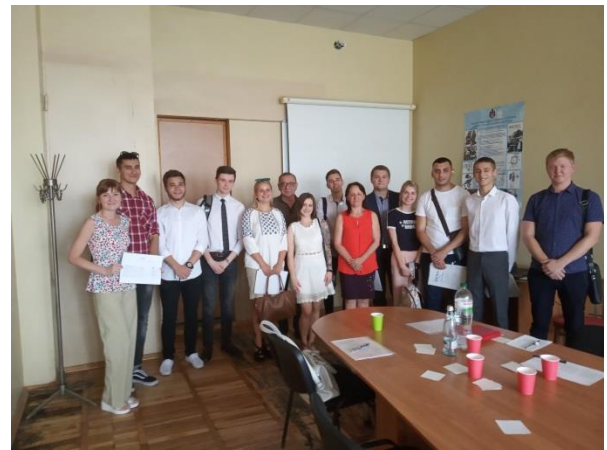
Кафедра фінансів

Кафедра менеджменту

Кафедра економічної інформатики

**Кафедра обробки металів тиском
ім. акад. О.П. Чекмарьова**

Кафедра металургії чавуну

Кафедра перекладу та іноземних мов

Кафедра документознавства та інформаційної діяльності

Щиро вітаємо наших бакалаврів та запрошуємо на навчання в магістратурі!

[Перейти до змісту](#)

Випуск слухачів підготовчих курсів НМетАУ

Вже багато років в Національній металургійній академії України працюють курси з підготовки школярів раніше до вступних іспитів, а зараз до ЗНО. На курсах завжди працюють досвідчені викладачі, які мають власні методики прискореного викладання шкільних предметів. 14 червня відбулося урочисте вручення слухачам сертифікатів про закінчення підготовчих курсів. Випускники курсів зазвичай успішно складають ЗНО з обраних предметів, а ті, хто вступає до НМетАУ, отримують додаткові бали, що підвищує ймовірність їх зарахування до нашої академії. Сертифікати вручав відповідальний секретар приймальної комісії доцент Євгеній Леонідович Сорокін. З вітальним словом до абітурієнтів звернувся начальник науково-дослідної частини професор Сергій Іванович Реп'ях.

Бажаємо випускникам підготовчих курсів успіхів та сподіваємося побачити їх студентами НМетАУ.

**Ніна НИКИФОРОВА,
Фото Віктора СЕРДЮКА**
[Перейти до змісту](#)

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА!

Михайлу Івановичу Гасику – 90

30 червня виповнилося 90 років Михайлу Івановичу Гасику – академіку НАН України, іноземному члену РАН, НАН Грузії, почесному члену НАН Республіки Казахстан, заслуженому діячу науки і техніки України, доктору технічних наук, професору, завідувачу кафедри електрометалургії НМетАУ.

М.І. Гасик у 1954 р. закінчив Дніпропетровський металургійний інститут і з того часу вся його наукова та педагогічна діяльність проходила в нашому закладі вищої освіти. Початок наукової діяльності М.І. Гасика пов'язаний з проведенням досліджень на заводі «Дніпроспецсталь», Запорізькому та Нікопольському заводах феросплавів та інших підприємствах країни, у лабораторії кафедри електрометалургії. Багатопланові теоретичні та експериментальні дослідження були узагальнені в кандидатській (1961 р.) та докторській (1969 р.) дисертаціях.

Михайло Іванович Гасик – видатний учений у галузі електрометалургії сталі та феросплавів, електротермії кольорових металів та неорганічних матеріалів. Він виконав фундаментальні дослідження з фізичної хімії високотемпературних процесів у металевих та оксидних системах на основі мангану, хрому, силіцію, алюмінію, розробив ефективні технології рафінування феросплавів у вакуумі, виплавки спеціальних сталей для атомної енергетики, нафтогазової галузі, транспортного машинобудування. Він підготував 56 кандидатів та 14 докторів технічних наук у галузі електрометалургії феросплавів, сталі та сплавів кольорових металів.

Одноосібно та у співавторстві М.І. Гасик опублікував понад 500 наукових робіт, у тому числі 26 монографій та 8 підручників. Монографія «Марганец» (1997 р.) була відзначена премією ім. Є.О. Патона Президії НАН України. У 1997 р. у США була видана «Металлургия хрома» (у співавторстві з М.П. Лякішевим). Високу оцінку Президії НАН України отримали монографії «Електрометаллургия ферросилиция» (видана в Україні та Китаї, премія ім. З.І. Некрасова, 2012 р.), «Электротермия кремния» (премія ім. М.М. Доброхотова, 2013 р.). У складі авторитетного авторського колективу М.І. Гасик був членом редакційної колегії та співавтором виданого в Росії двохтомного словника з металургії (2000 р.). У творчій співпраці з ученими Республіки Казахстан була видана монографія «Хром Казахстана». За участю М.І. Гасика та міжнародного авторського колективу учених та фахівців феросплавної промисловості України, Фінляндії, Норвегії, Південної Африки, Ісландії в Оксфорді (Велика

Британія) була видана книга «Handbook of Ferroalloys. Theory and Technology» (edited by Michael M. Gasik).

Пріоритет і наукова новизна розробок М.І. Гасика захищені понад 250 авторськими свідоцтвами СРСР, патентами України, Росії, США, Англії, Франції та інших держав. Його роботи, виконані у співавторстві, були відзначені трьома Державними преміями України:

- за розробку та впровадження технологічної схеми та постадійних процесів виробництва електротермічного силуміну для литих виробів широкого функціонального призначення (1977 р.);
- за електрометалургійний мангановий комплекс України: наукові та проектно-конструкторські розробки, освоєння унікальних електропечей, упровадження нових енерго- та ресурсозберігаючих технологій виробництва феросплавів, підвищення конкурентоспроможності продукції та вирішення екологічних завдань (1998 р.);
- за інвестиційний металургійний комплекс інноваційних технологій виробництва сталі та суцільнокатаних залізничних коліс, які забезпечують їх високу конкурентоспроможність на міжнародних ринках транспортного металу (2004 р.),

а також премією Ради Міністрів СРСР за технічне переозброєння виробництва манганових феросплавів з упровадженням печей великої потужності (1990 р.). За великий внесок у розвиток теорії та технології металургійного виробництва та підготовку наукових працівників вищої кваліфікації, а також інженерно-технічного кадрового потенціалу Придніпров'я М.І. Гасик нагороджений орденом «За заслуги III ступеня», Почесними грамотами Президії Верховної Ради УРСР (1977 р.), Верховної Ради України (2010 р.). За великі заслуги в галузі науки і техніки Президія Академії наук вищої школи України нагородила М.І. Гасика премією Ярослава Мудрого (2002 р.). У 2012 р. Михайло Іванович став лауреатом регіонального конкурсу «Світочі Придніпров'я» у номінації «Кращий діяч науки Придніпров'я». Рішенням Правління міжнародної Соросівської програми підтримки освіти в галузі точних наук (ISSEP) йому був присуджений грант Соросівського Професора № SPU07301 (1997 р.).

Як завідувач кафедри електрометалургії НМетАУ М.І. Гасик здійснює широку педагогічну діяльність. За його ініціативою 1976 року у ДМетІ був створений електрометалургійний факультет, деканом якого він був протягом 12 років. М.І. Гасик бере активну участь у розробці навчально-методичних програм для різних металургійних спеціальностей, був членом ради з ліцензування та акредитації ЗВО гірничо-металургійного напрямку.

Михайло Іванович зробив великий внесок у підготовку та атестацію інженерних та наукових кадрів, будучи членом низки спеціалізованих рад із захисту дисертацій, а також експертних рад ВАК СРСР та ВАК України, секції металургії Державного Комітету з присудження Ленінських і Державних премій СРСР, Комітету України з присудження Державних премій у галузі науки і техніки. Довгий час був заступником голови Придніпровського наукового центру НАН України та Міністерства освіти України.

М.І. Гасик продовжує здійснювати велику науково-громадську роботу: організує проведення науково-технічних конференцій, бере участь у роботі науково-технічної ради з виробництва феросплавів при Міжнародному союзі металургів, є членом редколегій науково-технічних журналів «Современная электрометаллургия», «Электрометаллургия», «Сталь», «Металлургическая и горнорудная промышленность», «Теория и практика металлургии», «Экология промышленности».

Коротка довідка-характеристика М.І. Гасика як ученого міститься в трьохтомному українському енциклопедичному словнику (1986р.) та у 15-томній Енциклопедії сучасної України (т. 5, 2006 р.). Він є Почесним громадянином районного центру Пологи Запорізької області.

Внесок М.І. Гасика у світову науку відзначено у виданнях «International Who's Who of Intellectuals» (International Biographical Centre. Cambridge, England, 1997), «The International Directory of Distinguished Leadership» (The American Biographical Institute, 1996).

Усі, хто знайомі з Михайлом Івановичем, відзначають його широку ерудицію, глибокі знання, а також надзвичайні людські якості: глибоку порядність, доброзичливість та чуйність.

Поздоровляємо Михайла Івановича із знаменною датою в його житті, бажаємо доброго здоров'я, бойового настрою, творчого довголіття, сімейного благополуччя!

Олександр ВЕЛИЧКО

ректор НМетАУ,
член-кореспондент НАН України,

д.т.н., професор

[Перейти до змісту](#)

НАГОРОДИ МОЛОДИМ УЧЕНИМ

Анна Гребенєва – лауреат Премії Верховної Ради України

«Сплави на основі хрому та нікелю і високохромисті чавуни широко використовуються для виготовлення відповідальних деталей машинобудівництва та змінного металургійного обладнання, а саме прокатних валків, плит бронезахисту, лопаток дрібOMETних установок, шарів, що мелють, прокатного інструменту (оправок і лінійок для прокатки труб). Ці деталі працюють в умовах інтенсивного абразивного, ударно-абразивного зношування та тертя при підвищених температурах і напруженнях. Саме тому, до цих матеріалів висувають високі вимоги щодо зносостійкості і механічних властивостей.

Відсутність в Україні запасів нікелю робить проблематичним та майже неможливим використання сплавів на його основі для виготовлення деталей вищезгаданого призначення для роботи в умовах високих температур і навантажень.

У зв'язку з цим дослідження закономірностей фазових перетворень, структуроутворення та властивостей жароміцного сплаву і високохромистого чавуну для деталей змінного металургійного обладнання з метою заміни дорогого та дефіцитного сплаву на хромонікелевій основі на більш дешевий і доступний високохромистий чавун є безперечно актуальними. Так виникла думка про розробку нових режимів ізотермічного гартування високохромистого чавуну, з метою підвищення його міцності і зносостійкості».

Цитата з дисертаційної роботи А.В. Гребенєвої

Кожного року відбувається присудження Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок. Цього року пропозицію проректора з наукової роботи НМетАУ Ю.С. Проїдака взяти участь у цьому конкурсі отримав факультет матеріалознавства і обробки металів. Особливо довгого часу на роздуми не було, і було прийняте рішення участь у конкурсі брати, а конкурсантом обрати молоду перспективну співробітницю кафедри матеріалознавства кандидата технічних наук Анну Вікторівну Гребенєву. З назвою роботи теж проблем не було «Зносостійкі високохромисті сплави».

Згідно з умовами участі в конкурсі необхідно було підготувати документи та написати наукову роботу на заздалегідь заплановану тему. Робота мала складатися з двох томів, короткого резюме, протоколу засідання лічильної комісії вченої ради Національної металургійної академії України щодо результатів таємного голосування про вибори кандидатури Гребенєвої Анни Вікторівни на здобуття премії Верховної Ради України для

Кадри металургії № 6 (червень 2019 р.)

молодих учених, переліку публікацій та супровідного листа. Всі ці документи потрібно було відправити поштою до Києва. Усе це було зроблено, і ми стали очікувати на результати.

15 січня 2019 року вийшла Постанова Верховної Ради України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 5, с. 37):

Верховна Рада України постановляє:

Відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок» та подання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти присудити Премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2018 рік

... за роботу «Зносостійкі високохромисті сплави» Гребеневій Анні Вікторівні – кандидату технічних наук, асистенту кафедри Національної металургійної академії України МОН України.

7 червня 2019 року А.В. Гребенева та інші переможці зі всієї України були запрошені до Верховної Ради України для вручення дипломів, нагрудних знаків та премії Верховної Ради України. Зустріч молодих учених з першим заступником голови комітету, головою підкомітету Верховної Ради України з питань науки та освіти Олександром Володимировичем Співаковським пройшла у дружній і розкутій атмосфері. Молоді вчені ставили питання, бесіда проходила у формі діалогу. Після цього була дуже цікава екскурсія коридорами Верховної Ради, а професійні фотографи зробили багато фотографій переможців. Під час екскурсії молоді вчені побували на пленарному засіданні у приміщенні сесійної зали та мали можливість спостерігати за роботою народних депутатів, отримали купу позитивних емоцій.

Рівно о 15-00 відбулося урочисте нагородження переможців, нагрудні знаки та дипломи молодим ученим вручав голова Верховної Ради України Андрій Володимирович Парубій.

Анна Гребенева у будівлі Верховної Ради

Анна Гребенева, Олександр Співаковський (праворуч) та інші переможці

Андрій Парубій вручає Анні Гребеневій нагрудний знак

Вручення премій будь-якого рівня – це дуже знакова та неординарна подія для Національної металургійної академії України, а для професорсько-викладацького складу це найвище визнання нашого досвіду та найвища оцінка нашої праці.

Я дуже рада привітати Анну Вікторівну Гребеневу з цією визначною подією та побажати їй творчої наснаги для втілення всіх можливих планів.

Ольга НОСКО,
декан факультету матеріалознавства
і обробки металів
[Перейти до змісту](#)

Святкування Дня науки у Дніпрі

За сучасних умов Дніпропетровщина лишається провідним науково-технічним центром як у національному, так і світовому масштабі. При цьому основними галузями виробництва є гірничо-металургійний комплекс, машинобудування, хімічна промисловість, аерокосмічна галузь та агротехнічний комплекс. Продукція, яка вироблена на Дніпропетровщині, є зною практично у всьому світі.

Запорукою високої ефективності функціонування усіх галузей промисловості є високий науковий потенціал регіону. На її території сконцентрована значна кількість закладів вищої освіти (22), науково-дослідних (55) та проектних організацій (21). Загальна чисельність науковців при цьому в регіоні складає близько 10 тисяч, з яких майже тисяча мають наукові ступені докторів наук і близько 4 тисяч – ступені докторів філософії.

У 2019 році День науки відзначався 18 травня. В контексті цього святкування відбулися урочисті заходи й у Дніпропетровській області. Департаментом освіти обласної державної адміністрації у Палаці студентів ДНУ ім. Олесь Гончара були організовані урочисті заходи та відзначена почесними грамотами діяльність найбільш активних представників наукової спільноти. З вітальною промовою до науковців з приводу святкування Дня науки виступив заступник начальника Департаменту освіти і науки Дніпропетровської ОДА Антон Демура, він побажав молодим ученим нескінченного натхнення та нових відкриттів. Від Національної металургійної академії до нагородження був висунутий доцент кафедри металургії сталі кандидат технічних наук Лавр Сергійович Молчанов.

Антон Демура разом із науковцями

**Лавр Молчанов (ліворуч)
після нагородження**

Колектив кафедри щиро вітає молодого доцента із нагородою та бажає завжди рухатися вперед за новими досягненнями!

Молоді вчені Дніпропетровщини

Хочеться висловити подяку департаменту освіти і науки Дніпропетровської ОДА за щирі привітання та добрі побажання науковцям з нагоди Дня науки.

Світлана ЖУРАВЛЬОВА,
лауреат премії ім. Л. Андрійченко,
Лавр МОЛЧАНОВ,
доценти кафедри металургії сталі

[Перейти до змісту](#)

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

1 червня – Міжнародний день захисту дітей

Щорічно в Україні та світі відзначається радісне та веселе дитяче свято – Міжнародний день захисту дітей. Він святкується 1 червня й у 2019 році припадає на суботу – вихідний день.

Заходи цього дня покликані привернути увагу громадськості до соціального захисту прав дитини щодо виховання, освіти, соціального забезпечення, фізичного та духовного розвитку незалежно від національності, соціального походження, майнового стану та інших факторів. Суспільство, уряд країн, батьки та громадські організації повинні сприяти визнанню та здійсненню прав дітей.

У цей день в Україні проводяться різноманітні розважальні заходи та благодійні акції, концерти, змагання, конкурси, подарунки, лекції, виставки, демонстрація фільмів, виступи артистів та аніматорів. Не стали винятком і студенти НМетАУ, які в рамках міжвузівського фестивалю DneprStyleFest провели розважальну програму в парку ім. Глоби. Активісти ради студентів Ангеліна Олійник (група ЕО01-17), Ольга Резник, Єгор Друченський (група МЕ-01-18-1), Елеонора Михайлюкович (група МН01-18-2), Анастасія Зеленська (група ЕК01-17), Олексій Полеонук (група ЕП01-16) подбали про те, щоб дітлахам було цікаво. Дітей чекали різноманітні конкурси, танці та пісні, ігри з м'ячем і мильними бульбашками, а доброзичливі аніматори в барвистих костюмах не залишили нікого байдужими.

У цей день щасливими були всі: малюки, їхні батьки, а також студенти, адже вони змогли подарувати радість мешканцям нашого міста.

Ангеліна ОЛІЙНИК,
студентка групи ЕО01-17
[Перейти до змісту](#)

Цікаві зустрічі у психолого-педагогічному клубі

Три останні у цьому навчальному році засідання психолого-педагогічного клубу «Перспектива» торкалися життєво важливих тем і мали практичне значення для професійної діяльності та повсякденного життя учасників засідань клубу. Цього разу це були переважно студенти гуманітарного та металургійного факультетів. Усі три засідання були проведені Ксенією Іванівною Черевко – фахівцем із соціальних проблем, співробітницею Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Соборної районної у місті Дніпрі ради.

Перше з цих засідань клубу було присвячене питанню запобігання та протидії торгівлі людьми. Ксенія Іванівна розповіла про форми експлуатації людини, дії сучасних «работоргівців», за рахунок яких вони затакують своїх жертв у рабство, способи вербування жертв (застосування сили, погрози, шантаж тощо). Слухачі-учасники засідання клубу дізнались і про те, як протистояти подібним діям вербувальників, які організації займаються реабілітацією жертв торгівлі людьми. Розповідь нашої гості супроводжувалася демонстрацією презентації

та переглядом відеоролика «Життя на продаж», сюжет якого вразив глядачів своєю драматичністю. Студентам були також роздані буклети з корисними порадами стосовно того, як запобігти певним ризикам і неприємностям у різних життєвих ситуаціях: «Офіційна робота

Кадри металургії № 6 (червень 2019 р.)

за кордоном» (що потрібно знати про трудовий договір), «Заміж за іноземця» (правила безпечної поведінки), «Якщо Ви збираєтесь за кордон».

Наступне засідання клубу на тему «Ефективні способи пошуку роботи» було не менш цікавим і корисним для студентів. Серед багатьох практичних питань, що були розглянуті в ході зустрічі, були висвітлені й такі: як підготуватися до співбесіди з роботодавцем, як поводитися під час співбесіди, як відповідати на запитання, яким має бути імідж претендента на посаду.

Остання зустріч була присвячена питанням забезпечення здорового способу життя: профілактиці гепатиту, туберкульозу, ВІЛ/СНІДУ. Із розповіді Ксенії Іванівни учасники зустрічі дізналися про шляхи зараження цими хворобами, симптоми цих хвороб, методи їх діагностики та можливості одержання кваліфікованої допомоги у разі захворювання. Гостя клубу розповіла студентам також про пагубні наслідки алкоголізації людини та вживання тютюну. Досить переконливим у цьому плані був відеоролик, що супроводжував розповідь.

Усі учасники засідань клубу вдячні Ксенії Іванівні за змістовні та цікаві зустрічі, які проходили у невимушеній обстановці, у формі діалогового спілкування, а організатори роботи клубу сподіваються на плідну співпрацю із співробітниками Центру соціальних служб і в наступному навчальному році.

Ірина ФОМЕНКО,
старший викладач кафедри інженерної педагогіки,
координатор роботи клубу «Перспектива»

[Перейти до змісту](#)

Спортивні новини

Парад легкоатлетів триває

Вітаємо

Риму Гордієнко (ДІ01-14м), яка на командному Чемпіонаті України з легкої атлетики виборола **два перших місця!**

На фото Рима зі своїм тренером М.І. Дзюбенком.

Олександр Попко

На Всеукраїнських змаганнях «Гран-при» **Олександр Попко (МЕ03-16)** став переможцем, а **Антон Копитько (ЕП01-16)** – бронзовим призером.

Вітаємо!

Антон Копитько

На молодіжному чемпіонаті області з легкої атлетики **Валентина Кисленко (ОА01-15)** стала двічі чемпіонкою, **Дмитро Плівачук (КН01-16)** та **Микита Штацький (ТЗ01-18)** також вибороли перші місця.

Тренер команди старший викладач кафедри фізичного виховання **Микола Іванович Дзюбенко**. Бажаємо нашим легкоатлетам подальших успіхів!

Кафедра фізичного виховання

[Перейти до змісту](#)

У РАДІ З ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Проектування життєвого та професійного шляху студентів НМетАУ як методологічна орієнтація в діяльності закладу й професорсько-викладацького складу

Виховна робота зі студентами в межах виховної системи в Національній металургійній академії України відбувається відповідно до Стратегії освітньої, наукової та інноваційної діяльності академії на 2015 – 2025 рр., Концепції виховної системи закладу, Концепції виховної роботи, Положення про виховну роботу в академії, Положення про Раду з виховної роботи, Положення про куратора академічної групи. Пріоритетом у виховній роботі є формування духовно-культурної, патріотично налаштованої особистості студента. Актуальним є формування не просто фахівця, освіченої особистості з широким світоглядом, а людини всебічно розвиненої, цілісної, мислячої, діяльної, творчої, соціально відповідальної та небайдужої до проблем інших, яка керується в житті загальнолюдськими цінностями.

Будь-яка виховна робота зі студентами вимагає системного підходу, який є методологічною орієнтацією в діяльності закладу та професорсько-викладацького складу. Адже студент має самостійно розвиватись у цілісному інтегрованому освітньому процесі, де всі компоненти (мета, зміст, організація діяльності, оцінка, результат) взаємопов'язані. Виховна система дозволяє економити час і сили на створення умов для розвитку та професійного виховання студента в силу наявних у ній традиційних форм і методів діяльності, які, як правило, спрацьовують швидше.

Розробляючи концепцію виховної роботи чи виховної системи, кожний виш створює так зване обличчя свого закладу. Виховний простір є складовою системи, наявність у ньому

виховних інституцій сприяє створенню умов для розкриття особистості студента (клуби, гуртки, проекти, школи, товариства тощо).

Виховна система закладу вищої технічної освіти, а саме металургійної академії, цікава своїми особливостями, оскільки суб'єкти виховної системи – майбутні професіонали (інженери-металурги, педагоги виробничого навчання, перекладачі, документознавці, магістри-педагоги професійної освіти, магістри-менеджери, екологи та ін.) – здатні згодом проектувати, моделювати виховну систему установи за місцем роботи чи професійної діяльності, використовувати педагогічний менеджмент. Процес професійного становлення суб'єктів такої системи набагато коротший, ніж у загальноосвітньому закладі. Цей факт спонукає керівництво закладів вищої освіти розробляти відповідні документи, що регламентують діяльність професорсько-викладацького складу з питань виховної діяльності.

Смисловим ядром виховної системи в металургійній академії є студенти та викладачі. Якщо ми говоримо про професійні та духовно-культурні цінності виховної системи металургійної академії та її суб'єктів, то на тлі всіх студентів виділяється перший курс, який наочно представляє етап адаптації у технічному виші. Спочатку смислове ядро першокурсників складається з цінностей, відмінних від цінностей виховної системи, тому що вони мають свій довузівський вантаж як освітніх, так і культурних цінностей, і під час навчання відбувається адаптація до нової реальності в ході взаємодії з суб'єктами виховної системи (викладачами, кураторами) – носіями субкультури, в ході якої студенти поступово перебирають цінності виховної системи за свої.

Студенти першого курсу, з одного боку, ще далекі не тільки від еталонної точки прийняття цінностей, а й від показників групи випробовуваних кураторів і викладачів. Крім того, досить повільно відбувається процес адаптації першокурсників до нової навчально-виховної реальності вищої професійної школи.

За своєю суттю виховання у технічному закладі вищої освіти – це процес, який забезпечує упорядкування життєвих прагнень, смислів, професійних і особистісних цілей студента. Задачі, які необхідно вирішувати у вищих закладах професійної освіти, – це розвиток у студентів інтересу до свого внутрішнього світу; професійного образу «Я»; пізнавальної самостійності, індивідуально-творчих можливостей студентів; розвиток потреби в особистісному і професійному самовдосконаленні; створення інформаційно-суб'єктного поля; актуалізація особистісної рефлексії; розвиток здатності до самостійного проектування життєвого і професійного шляху; формування умінь моделювати ситуації професійної діяльності; активізація процесів самовираження і самореалізації студентів у навчально-професійній діяльності та ін.

Розвиток окреслених здібностей передбачає активну участь студентів у житті академії, у волонтерській та громадській діяльності. Умови для цього створені в процесі організації, розвитку та функціонування оновленої виховної системи академії. Постійно надається перевага активним формам роботи: громадській, волонтерській діяльності в інформаційно-просвітницькому, профілактичному, соціальному, охоронно-захисному напрямках, психологічній та моральній підтримці воїнів ЗСУ (2014-19 рр.), використанню соціальних практик, пошуковій, дослідницькій, проектній діяльності, навчальним дебатам і дискусіям, проведенню флеш-мобів, різноманітних акцій (відповідно до порад Ради Європи).

Але треба зауважити, що в технічному закладі вищої освіти через його специфіку (наявність спеціалізації типу професій «людина-людина») проблематично ефективно реалізувати основну функцію – підготовку фахівця, здатного до реалізації професійних завдань – без грамотно організованої роботи, яка дозволить молодому фахівцеві бути готовим до вирішення різних проблем у професійній діяльності, дасть йому досвід організації соціально-цінної діяльності, націлить на вирішення виховних завдань.

Цікавим надбанням є проектна діяльність у культурно-просвітницькій роботі серед студентів. Особливий успіх має проект «НМетАУ – мій дім». У межах проекту відбуваються флеш-моби; академія, наприклад, стала частиною іншого проекту «Слово на стіні». Це некомерційний літературно-географічно мистецький проект, що поширює українську регіональну літературу шляхом нанесення цитат із творів українських письменників та ілюстрацій до них на стіни міст. Так, на поверсі гуманітарного факультету з'явилася прекрасна робота викладача Анастасії Теплякової та її команди – цитата із творчого доробку нашого випускника, поета Михайла Чхана. Нещодавно мудрий вислів цього поета на літературному муралі прикрасив зовнішню стіну академії.

Тож ми стали частиною літературної екскурсії міста. Головна місія, за словами авторки проекту, – поширення української літератури через нанесення цитат із творчості письменників на стіни. Тоді цитати, а то й цілі віршовані твори побачить багато людей. Вибір на користь стріт-арту – можливість розширити потенційну цільову аудиторію літератури.

Ольга ЛУЧАНІНОВА,
професор кафедри інженерної педагогіки,
заступниця голови ради з виховної роботи

[Перейти до змісту](#)

Професійно-особистісне становлення майбутніх фахівців: різноманітні напрямки культурно-просвітницької діяльності в академії та місті

Академік Г. Шевченко застерігає, що «освіченість без відповідного виховання є небезпечною для особистості», наголошуючи на ролі мистецтва у вихованні, яке «концентрує досягнення і рівень культури певного історичного часу». Дієвим практичним засобом є залучення студентів до мистецтва через соціокультурне середовище міста Дніпра, яке пропонує низку проектів та заходів у межах проектів. З 2017 року в рамках програми мера Бориса Філатова «Культурна столиця» реалізовано щонайменше 12 проектів, частина з яких вже стали для міста традиційними: міжнародний фестиваль «Джаз на Дніпрі», Міжнародний фестиваль авторської пісні «Облака» ім. Олександра Галича, Міжнародний фестиваль театрів ляльок «ДніпроПаппетФест», концерти камерного оркестру «Времена года», арт-проект «Вечір Пірсу», Дніпровська «Ліга сміху», «Народна філармонія», Європейський музичний форум, «Дніпро – місто художників» та Міжнародний фестиваль театрів кабаре. На

реалізацію програми «Культурна столиця» виділено 20 млн. грн. За фінансової підтримки ЄС відбувся Форум креативних індустрій в рамках проекту «Містки громадської активності». Цікавим для молоді є фестиваль «Конструкція» для людей, зацікавлених у роботі з міським простором і в розвитку сучасного мистецтва, у свободі самовираження і творчості через нові технології, людей ініціативних, відповідальних, впевнених, що спільними зусиллями можна досягти кращого результату. Публічний простір – це спосіб презентувати себе, своє «Я» у випадковому форматі, який стає у деякому сенсі вікном у площину сучасного мистецтва.

Студенти та викладачі академії є учасниками проекту «Народна філармонія»: протягом декількох років відвідали чотири концерти поспіль – «Історія танго», «Класика джазу», спільний проект із оперним театром гранд-мюзикл «Танго», концерт пам'яті Едіт Піаф; вистави оперного театру «Лускунчик», «Лебедине озеро», «Дон Кіхот», «Тисяча і одна ніч», опери «Ісус», «Карміна Бурана», сучасний балет у виконанні акторів молодшої школи – це неповний перелік вистав, які стали частиною особистісного простору наших студентів, вплинули на формування духовно-культурних цінностей у студентів.

Меморіальний будинок-музей академіка Д.І. Яворницького як інституція на сучасному етапі функціонує та розвивається завдяки різноманітним напрямкам діяльності, серед яких наукова, просвітницька, методична робота, комплектування фондів, робота з відвідувачем, набувають розвитку рекламна та креативна галузі. Одним з найбільш поширених напрямків, дієвих щодо залучення аудиторії та популяризації музею в усі часи була виставкова робота, особливо це стосується консервативного у своїй основі середовища меморіального музею. Виставкова діяльність є оперативною формою участі музею у сучасному житті, яка разом з тим дозволяє розширити експозиційні можливості музею та залучити нові категорії відвідувачів. Сьогодні Меморіальний будинок-музей академіка Д.І. Яворницького приймає виклик сучасності і намагається у боротьбі за відвідувача стати конкурентним з мас-медіа продуктом, використовуючи квестові, ігрові та інші засоби популяризації. В основі створення експозиції Меморіального музею академіка Д.І. Яворницького – ансамблевий метод, який передбачає збереження або реконструкцію типового для доби соціокультурного середовища на основі достовірних даних. Щороку для учасників клубу «Перспектива» проводиться виїзне засідання. Минулого року студенти відвідали музей, дізналися багато цікавого про рідне місто, а також взяли участь у музейному квесті.

Цікавим є досвід центру міжнародного співробітництва академії щодо формування професійних компетенцій студентів: 50 договорів з університетами Європи, Азії, стажування бакалаврів, аспірантів, магістрів в університетах Польщі, Германії, Кореї, Китаю, програма «Подвійний диплом». У Національній металургійній академії України велика увага приділяється приведенню навчальних програм, технологій навчання та науково-дослідницької діяльності академії у відповідність до Європейських принципів і стандартів освіти. НМетАУ є активним учасником таких Європейських проектів, як TEMPUS, DAAD, Visby та ін. Наприклад, «Європейське лідерство в запобіганні зміні клімату», «Вища інженерна освіта для екологічно стійкого промислового розвитку», «Сприяння інтернаціоналізації вищих навчальних закладів у країнах східного сусідства шляхом культурної і структурної адаптації», «Центр передових знань для молодих учених», «Модернізація вищої інженерної освіти в Грузії, Україні та Узбекистані відповідно до технологічних викликів», «Розвиток партнерства між університетом і підприємством задля навчання на основі компетентнісного

підходу у Вірменії, Грузії та Україні», «Підтримка трикутника знань і створення центрів інновацій в українських вищих навчальних закладах». В академії організовано Центр підтримки кар'єри та працевлаштування як нову послугу для випускників.

Завдяки зусиллям викладачів випускових кафедр підвищився інтерес студентів до інформаційних видів навчання в освіті. Так, магістри кафедри інженерної педагогіки різних випусків досліджують складні теми, експериментальна робота над якими сприяє формуванню їхньої професійної компетентності: «Формування професійно-комунікативних навичок майбутніх фахівців», «Теоретичні основи активізації творчих здібностей студентів засобами латерального мислення на прикладі дисципліни «Металургія сталі», «Активізація пізнавальної діяльності студентів інноваційними засобами навчання у процесі вивчення дисципліни «Особливості технологічних процесів», «Організація самостійної роботи студентів засобами ІКТ у процесі вивчення дисципліни «Теорія та технологія металургійних процесів», «Формування професійних умінь студентів у процесі застосування коучинг-технології (на прикладі дисципліни «Технологія металургійних виробництв»), «Формування у студентів умінь тайм-менеджменту засобами самодіагностики та самоконтролю у процесі вивчення дисципліни «Системи технологій у промисловості», «Формування пізнавального інтересу студентів засобом кейс-методу (дисципліна «Технології металургійного виробництва»), «Педагогічні умови формування інформаційної компетентності майбутніх інженерів-металургів засобами наукової діяльності», «Організаційно-педагогічні умови формування комп'ютерної компетентності студентів засобом медіалекції» тощо.

Щороку студенти кафедри інженерної педагогіки беруть участь у конкурсі «Україна. Завтра UA», стають як переможцями, потрапляючи у сотню найкращих студентів України, так і лауреатами. Цього року бакалавр Ксенія Латоша отримала диплом III ступеня на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (Харків, 2019), магістр Юлія Дишлевич – диплом III ступеня на Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт (Кременчук, 2019), бакалавр Олександр Чорний – III місце на олімпіаді з педагогіки (Львів, 2019).

**Урочисте вручення дипломів переможців
Юлії Дишлевич**

Ксенії Латоші

Отже, професійно-особистісне становлення студентів дає очікуваний результат: сформовану систему стійких ціннісних орієнтирів і установок у майбутньої технічної інтелігенції, здатної зробити суттєвий внесок у розвиток, збагачення і збереження національної культури та природного середовища. Як показала практика, заняття в творчих об'єднаннях і клубах, участь у студентському самоврядуванні, волонтерська діяльність, науково-дослідницька діяльність, насичене духовно-культурне дозвілля активно сприяють вихованню в студентів таких професійно-значущих якостей: інтелектуально-когнітивні якості (компетентність, професіоналізм, загальна культура, ерудиція, володіння новими

технологіями); комунікативні якості (товариськість і вміння контактувати з людьми, які належать до різних вікових категорій, соціальних спільнот, тактовність); морально-ціннісні якості (гуманність, справедливість, доброзичливість, толерантність, рефлексія, милосердя); емоційно-вольові якості (працездатність, наполегливість, витримка, організованість, відповідальність, оптимізм).

Ольга ЛУЧАНІНОВА,
професор кафедри інженерної педагогіки,
заступниця голови ради з виховної роботи
[Перейти до змісту](#)

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

XV Міжнародна конференція «Стратегія якості в промисловості і освіті»

ЗАТРЕБУВАНІСТЬ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ, ПЕРЕВІРЕНІ ЧАСОМ

У період з 3 по 6 червня 2019 р. Інститут інтегрованих форм навчання за підтримки керівництва НМетАУ проводив XV Міжнародну конференцію «Стратегія якості в промисловості і освіті» на базі Технічного університету м. Варни (Болгарія). У конференції цього року взяли участь понад 50 представників вищих навчальних закладів та наукових організацій України, Болгарії та інших країн.

Примітним є те, що у 2019 році минуло вже 15 років з тієї пори, коли з ініціативи доцента В.О. Хохлова за підтримки ректора ДІПОпрому професора С.Т. Пліскановського було започатковано Міжнародну конференцію «Стратегія якості в промисловості і освіті», яка щорічно відбувається в Технічному університеті м. Варни (Болгарія). У далекому 2005 році завдяки зусиллям оргкомітету та багаторічним дружнім зв'язкам з болгарськими колегами конференція дуже швидко набула неабиякої популярності і стала відомою далеко за межами України та Болгарії. Починаючи вже з 2006 р. і в подальші роки чисельність учасників тільки з України та країн СНД кожного року складала до 100 осіб, а з урахуванням співробітників ТУ-Варна, які охоче брали участь у роботі всіх чотирьох секцій, – до 200. Актова зала університету, де зазвичай проходило відкриття конференції, в ті роки ледь вміщувала всіх бажаючих...

**С.Т. Пліскановський відкриває II міжнародну конференцію
«Стратегія якості в промисловості і освіті» (ТУ-Варна, 2006 р.)**

В.І. Большаков в президії конференції у 2007 р. (фото ліворуч) та В.О. Хохлов, С.М. Жучков і Т.С. Хохлова під час урочистостей з нагоди відкриття чергової конференції (2008 р.)

У витоків конференції та її традицій стояли також такі відомі постаті, як академік НАН України, директор ІЧМ ім. З.І. Некрасова НАН України д.т.н., професор В.І. Большаков, член-кореспондент НАН України, директор Інституту фізики твердого тіла, матеріалознавства і технологій НАН України ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут» д.т.н., професор В.М. Ажажа, заступник директора ІЧМ з наукової роботи, д.т.н., професор С.М. Жучков, заслужений діяч освіти України, д.т.н., професор О.Д. Учитель та багато інших відомих наукових та громадських діячів. Їх доповіді, що постійно звучали на пленарних та секційних засіданнях, задавали спектр і тональність подальших дискусій, які не тільки оживляли атмосферу в аудиторіях, але й дозволяли знаходити спільні цікаві рішення та складали основу подальшої наукової співпраці, в тому числі – особистих творчих стосунків. На превеликий жаль, багатьох з тих, хто започатковували конференцію півтора десятка років тому (В.О. Хохлов, В.І. Большаков, С.М. Жучков, В.М. Ажажа) сьогодні немає серед нас, але й досі їхні імена на знак особливої поваги і вдячності озвучуються на початку кожного пленарного засідання.

Ще до початку стажування та роботи конференції відбулися знайомство і робоча нарада з виконуючим обов'язки¹ ректора Технічного університету м. Варни професором д-ром інж. Венціславом Вальчевим, під час якої співголова оргкомітету конференції професор Т.С. Хохлова передала вітання ректора нашої академії, члена-кореспондента НАН України професора О.Г. Величка. Під час знайомства та обміну думками Т.С. Хохлова розповіла про традиції понад 15-річної співпраці НМетАУ з ТУ-Варна, про спільні проекти та програми, започатковані в різні роки та закріплені в договорі про співробітництво між нашими навчальними закладами, а також про основні завдання конференції, що традиційно проводиться на базі університету. Важливим завданням цієї зустрічі було узгодження програми науково-педагогічного стажування за міжнародною програмою професійного розвитку «Сучасні тенденції у вищій освіті в країнах Європейського союзу. Досвід Технічного Університету Варни», яке було потім проведене у період з 31 травня по 09 червня. Був також узгоджений склад керівників стажування та ключові спікери (лектори-тренери) від ТУ-Варна з кожного з 4-х модулів програми.

Науково-педагогічне стажування та конференція пройшли в дружній та доброзичливій атмосфері, що сприяло конструктивному обговоренню нагальних проблем вищої школи. Змістовні й цікаві лекції та майстер-класи від болгарських та українських фахівців доповнювали яскраві виступи окремих учасників, а також гострі питання, які інколи провокували не заплановані, але конструктивні та змістовні дискусії.

¹ 24 червня 2019 р. загальними зборами трудового колективу проф. Венціслав Вальчев більшістю голосів був обраний ректором ТУ-Варна з мандатом довіри на найближчі 4 роки (2019-2023).

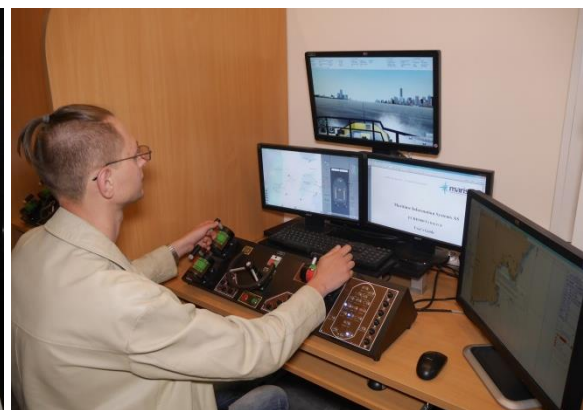
Ректор ТУ-Варна д-р інж. проф. Венцислав Вальчев (в середині) з членами оргкомітету конференції під час першої зустрічі (фото ТУ-Варна)

Виступ співголови оргкомітету проф. Т.С. Хохлової та фрагменти робочих засідань конференції

Кадри металургії № 6 (червень 2019 р.)

Кожного року особливий інтерес у більшості учасників викликає знайомство з факультетами та кафедрами ТУ-Варна, яке передбачено програмою конференції. Таке знайомство відбувається у вигляді екскурсій до лабораторій на факультетах, які проводять відповідні фахівці університету за участю перекладачів. Цього року окрім лабораторії механотроніки факультету обчислювальної техніки та автоматизації учасники конференції відвідали декілька тренажерних залів, комп'ютеризовану лабораторію з проектування та 3D-моделювання, яка інтегрована із сучасними металообробними верстатами з числовим програмним керуванням на кафедрі технології машинобудування та металообробних машин, загально-університетську лабораторію «CAD/CAM/CNC системи», а також комп'ютеризований тренажер-імітатор на кафедрі навігації, управління транспортом і чистоти водних шляхів» (на фото далі).

Екскурсії для учасників конференції лабораторіями та тренажерними залами на факультетах і кафедрах ТУ-Варна

За підсумками стажування та участі в конференції учасникам були вручені сертифікати про участь у конференції, а також іменні сертифікати від ТУ-Варна, що підтверджують стажування за міжнародною програмою (відповідає вимогам нового «Порядку затвердження рішень про присвоєння вчених звань» згідно з Постановою КМУ № 656 від 19 серпня 2015 року, наказом

Кадри металургії № 6 (червень 2019 р.)

МОН України №13 від 14.01.2016 і Законом України «Про вищу освіту»². Опитування, проведене серед учасників конференції після її закінчення показало, що поставлені оргкомітетом завдання були виконані повністю. Учасники щиро дякували представникові НМетАУ в оргкомітеті професору Тетяні Хохловій за прекрасну організацію заходу та можливість обміну досвідом з колегами з Технічного університету м. Варни і колегами з вишів України та Болгарії.

Сертифікат, що підтверджує участь у конференції (ліворуч) та сертифікат від ТУ-Варна, що підтверджує стажування за міжнародною програмою

Учасники конференції. Колективне фото на добру згадку

Як і в минулі роки, ще до початку роботи конференції був підготовлений та виданий збірник матеріалів, до якого увійшли понад 120 доповідей (тез) та статей, які були розглянуті редакційною радою та прийняті до опублікування (загальний обсяг – 550 сторінок). Збірник

² У листопаді 2019 р. (дати будуть уточнені) в одній з країн Європейського Союзу оргкомітетом заплановане проведення III міжнародної конференції «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід», учасникам якої (тільки за умови очної участі!) буде надано можливість скласти іспит і отримати сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2), який теж враховується при затвердженні рішень про присвоєння вчених звань, а також при акредитації та ліцензуванні освітніх послуг

Кадри металургії № 6 (червень 2019 р.)

був випущений у двох форматах – традиційному, на папері (у вигляді книжки) і електронному (на CD).

Оргкомітет висловлює щирі подяки ректорату Технічного університету м. Варни та особисто ректору ТУ-Варна професору Венциславу Вальчеву за прекрасні умови, які були створені для проведення конференції та проходження стажування за міжнародною програмою.

Юрій СТУПАК

к.т.н., секретар оргкомітету конференцій

«Стратегія якості в промисловості і освіті» та

«Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід»

Фото автора

[Перейти до змісту](#)

Травневий візит до Риги

Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду у ЗВО
586109-EPP-1-2017-1-RO-EPPKA2-CBHE-SP

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

У період з 6 по 11 травня 2019 року наша академія брала участь у зустрічі, яка відбувалась у межах виконання системного проекту Erasmus+ «Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету – бізнесу – уряду у ЗВО» (EDUQAS). НМетАУ була представлена професором кафедри автоматизації виробничих процесів, вченим секретарем НМетАУ Олегом Юхимовичем Потапом, доцентом кафедри електрометалургії Олександром Володимировичем Жаданосом та доцентом кафедри якості, стандартизації та сертифікації, начальником відділу якості освітньої діяльності Оксаною Сергіївною Максаковою. Семінари та круглі столи відбувалися разом з колегами з України (м. Харків, м. Маріуполь, м. Львів), Казахстану та Франції.

Учасники зустрічі у Латвійському національному університеті (м. Рига)

Тренінги були присвячені забезпеченню якості вищої освіти, співробітництву латвійських ЗВО зі світовими та вітчизняними партнерами, створенню звіту самооцінювання освітніх програм.

Слід зазначити, що серед українських колег були присутні експерти Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО). Цей факт сприяв тому, що представники нашої академії мали можливість впливати на формування критеріїв оцінки якості та їх змістовне наповнення при подальшій акредитації освітньо-професійних програм в Україні.

Створення восени цього року пробного звіту самооцінювання ОПП та його оцінка європейськими партнерами з метою видачі рекомендацій щодо можливого поліпшення змістовного наповнення наших ОПП є однією з цілей Проекту. Впевнена, що ця робота забезпечить отримання нашою академією значного досвіду в напрямку вдосконалення системи забезпечення якості вищої освіти та виконання нових акредитаційних вимог.

Оксана МАКСАКОВА,
доцент кафедри якості, стандартизації та сертифікації,
начальник відділу якості освітньої діяльності

[Перейти до змісту](#)

ВИТАЄМО ТЕБЕ, ALMA MATER!

Зустріч з молодістю

Першого червня відбулася чергова щорічна зустріч випускників технологічного факультету ДМетІ, які завершили своє навчання й захистили дипломи у 1969 році. Для колишніх студентів груп МО-64-1,2; ПА-64-1,2; МТ-64 ця зустріч була 50-ою, ювілейною! Символічно, що й для НМетАУ в цілому 2019 рік є ювілейним. Адже академія відзначає 120-ту річницю від початку підготовки фахівців-металургів.

На технологічному факультеті у 1969 році дипломи інженерів отримали 130 випускників. Де б вони не працювали, які б посади не обіймали, вони високо несли й несуть честь свого рідного вишу. Більшість із них стали кваліфікованими спеціалістами металургійної галузі, відомими науковцями та науково-педагогічними працівниками, керівниками державних установ і громадських організацій. На жаль, час вносить свої корективи. До 50-річчя від дня закінчення навчання у ДМетІ дожили лише 25 % випускників 1969 року, а на зустріч мали змогу прибути лише 20 осіб.

Урочиста зустріч розпочалася в конференц-залі академії. Усі присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять своїх учителів і студентів-побратимів, які пішли з життя.

Про сучасний стан металургійної освіти в Україні, зокрема, у НМетАУ, ветеранам розповіла декан технологічного факультету Ольга Анатоліївна Носко, яка закінчила навчання на технологічному факультеті ДМетІ 20 років тому. Взаємозв'язки закладів вищої освіти Дніпра, важливість металургійної науки для будівельної галузі яскраво продемонстрував у своєму виступі наш побратим, до недавнього часу ректор Придніпровської державної академії будівництва та архітектури професор Володимир Іванович Большаков. Він вручив шістьом учасникам зустрічі пам'ятні медалі «100 років будівельної освіти». Інший наш побратим, директор металургійного підприємства «Гарант-метиз-інвест» Олег Моїсейович Перцев із притаманним йому гумором розповів про сучасний стан, досягнення та проблеми металургійної галузі.

Кадри металургії № 6 (червень 2019 р.)

Ці, а також інші учасники зустрічі дуже тепло та із вдячністю згадували своїх викладачів і вихователів, зокрема, ректора ДМетІ Миколу Хомича Ісаєнка, декана технологічного факультету Георгія Івановича Бельченка, заступника декана Юрія Васильовича Гончарова, голову профспілкової організації Михайла Петровича Галеміна, завідувачів кафедр і провідних викладачів академіків Олександра Петровича Чекмарьова, Кирила Федоровича Стародубова, Костянтина Петровича Буніна, професорів Олександра Петровича Грудєва, Олексія Федоровича Кравцова, доцентів Зінаїду Дмитрівну Некрасову, Олександра Сергійовича Здоровця, Анатолія Миколайовича Чернишова, Івана Марковича Шаповалова та багатьох інших.

Колишні студенти згадували про успіхи в навчанні та наукових дослідженнях, громадській діяльності, спортивній роботі, художній самодіяльності тощо. Адже саме на технологічному факультеті в той час базувалася «зіркова» жіноча баскетбольна команда ДМетІ, очолювана тренером Ісаком Юхимовичем Майзліним, відбувались аншлагові виступи вокально-інструментального ансамблю під керівництвом Юрія Сигалова.

Урочиста частина зустрічі завершилася врученням кожному учаснику Енциклопедичного довідника «Національна металургійна академія України в іменах».

Неофіційна частина зустрічі відбулася в улюбленому місці відпочинку студентів дніпропетровських вишів – селі Орловщині. Гостинні господарі зробили все можливе та неможливе для організації відпочинку, починаючи з того, що забезпечили комфортні умови для переїзду на природу з використанням навіть знаменитої «Чайки» – колишнього урядового автомобіля в СРСР.

На святковому столі були різноманітні екзотичні страви, включаючи шашлик і зажарене поросся. Було купання у відкритому басейні, звучали студентські пісні й частівки ...

Таким чином, ветерани навчання в ДМетІ отримали на зустрічі великий заряд бадьорості, задоволення і впевненості у подальшому продовженні цієї традиції.

Дякуємо, НМетАУ! Подальших успіхів і перемог!

До зустрічі у 2020 році!

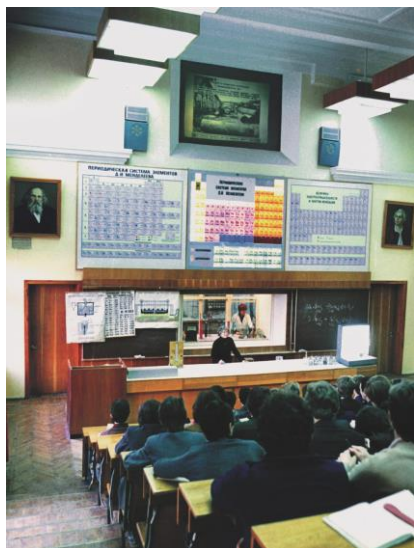
**Володимир БРИТАН,
Володимир ПАЧАДЖИ,**
випускники ДМетІ 1969 року
[Перейти до змісту](#)

ГОРТАЮЧИ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Це було у місяць Рамадан

У липні виповнюється сорок років з часу знаменної події у житті нашого ЗВО – участі в роботі 26 Міжнародної виставки в Дамаску. На цій виставці Дніпропетровському металургійному інституту разом з декількома іншими навчальними закладами України було надане почесне право демонструвати досягнення вищої школи країни у застосуванні технічних засобів навчання.

Підставою для такого відповідального рішення стали ґрунтовні наробки, які були здійснені в ДМетІ останнім десятиріччям. Завдяки творчій ініціативі Георгія Григоровича Єфіменка³, який був ректором ДМетІ у 1970-1973 рр. колектив інституту приділяв багато уваги створенню предметних лекційних аудиторій, які оснащалися технічними засобами навчання, застосуванню у навчальному процесі телебачення, різноманітних пристроїв для навчання та контролю, тренажерів, діючих моделей, використанню демонстраційного експерименту тощо. Перші такі аудиторії були створені в інституті на кафедрах політичної економії, фізики та загальної хімії.

Особливо вражала остання лекційна зала, яка була перебудована в амфітеатр, обладнана демонстраційною шафою з витяжкою, електрифікованою періодичною системою елементів, великим кіноекраном. Навчальні діа- та кінофільми, слайди могли демонструватися на просвіт з препаратурської, яка була створена на верхньому поверсі. Родзинкою аудиторії була система зворотного зв'язку, пульти якої дозволяли під час лекції отримувати відповіді на поставлені питання від кожного зі 114 студентів, фіксувати їх і обробляти за допомогою ЕОМ кафедри та ОЦ інституту.

Коли у червні 1978 р. вирішувалося питання про те, які виші та з якими експонатами будуть представлені на виставці, Міністр вищої та середньої освіти України Г.Г. Єфіменко наголосив, що треба обов'язково демонструвати натурний фрагмент предметної хімічної аудиторії ДМетІ. Тому далі у вересні для інституту, кафедри загальної хімії та мене особисто постало дуже відповідальне завдання зі створення експоната виставки до березня наступного року.

Проектування фрагмента та його створення було доручено Дніпропетровській філії інституту «Діпровуз», Харківському художньо-промислому інституту та дослідному заводу ДМетІ. Термін виконання – березень 1979 р. – повинен був витримуватися безумовно, тому що до цього часу всі експонати мали бути зібрані у морському порту Маріуполя для відправки до Сирії.

Часу для сумнівів, вагань та розкачки не було. Треба було негайно починати роботу й виконувати її швидко та якісно. «За виконання доручення міністра відповідаєш головою» – сказав мені ректор інституту Юрій Миколайович Таран-Жовнір⁴. Керівником робіт з виготовлення експоната був призначений проректор з навчальної роботи Анатолій

³ Стаття «Справа всього життя» до 100-річчя від дня народження Г.Г. Єфіменка була опублікована в КМ № 10 за 2016 рік (<https://nmetau.edu.ua/file/2017-01-21-km- no 10-v2.pdf>)

⁴ Стаття до 90-річчя Ю.М. Тарана-Жовніра була опублікована в КМ № 6 за 2017 рік (<https://nmetau.edu.ua/file/2017-07-08-km- no 6.pdf>)

Васильович Трушин, але всі питання узгоджень, поставки матеріалів, комплектуючих, обладнання були на мені.

Треба сказати, що забезпечення участі країни у міжнародних виставках завжди вирішувалося на найвищому державному рівні, тому спеціальною постановою Ради міністрів були дані відповідні доручення установам та підприємствам щодо виділення усього необхідного для створення експоната (авіаційна багат шарова фанера, лаки, фарби, кабелі та проводи, перші вітчизняні кольорові відеомагнітофони, нова електрифікована таблиця елементів та багато чого іншого були поставлені інституту своєчасно).

Проектанти і виконавці з досвідного заводу почали працювати паралельно, тому у зазначений термін натурний фрагмент предметної аудиторії був створений.

Коли наприкінці лютого до інституту прибув представник Торговельно-промислової Палати СРСР В.І. Мельник, він був вражений і масштабами виконаної роботи, і розмірами самого фрагмента.

На подіумі були розташовані студентські парти, демонстраційний стіл викладача з пультом управління всіма технічними засобами навчання, а також кубічний об'єм з довжиною ребра 3,20 м, на одній площині якого були розташовані скляна викладацька дошка, яка могла бути також кіноекраном, над нею – електрифікована періодична система елементів, з боків знаходилися екрани двох телевізорів, на які могло подаватись зображення з відеомагнітофона, поруч знаходилися також аудіо колонки.

Одразу постало питання про те, де в павільйоні можна буде розташувати такий експонат, і, головне, хто зможе у дуже стислі строки зібрати його для демонстрування, а потім також швидко розібрати, адже від інституту на виставці будуть працювати лише дві людини, а від України – всього чотири. На перше питання відповідь мали дати працівники ТПП. Що стосується другого питання, то треба було ще враховувати необхідність забезпечення функціонування експоната, роботу всього наявного обладнання, можливість давати відвідувачам різноманітні пояснення. Тому ректоратом було прийняте рішення, що на виставку поїдуть проректор А.В. Трушин і автор цих рядків як найбільш освічені в питаннях застосування технічних засобів у навчальному процесі і особливостях функціонування предметної хімічної аудиторії. З такими намірами ми розсталися із В.І. Мельником, який, до речі, мав бути головою радянської делегації, до зустрічі в Москві і далі в Дамаску.

Крім нашого експоната, ми повинні були також забезпечити демонстрацію різних цікавих приладів з інших ЗВО (Харкова, Запоріжжя, Донецька). Тому протягом весняних місяців ми відвідали відповідні виші та ознайомилися з майбутніми експонатами Вони виявилися достатньо компактними й нескладними в обслуговуванні.

Наприкінці червня прийшло розпорядження з Москви про направлення співробітників інституту в розпорядження Міністерства освіти. Протягом декількох днів з нами проводили інструктажі у Відділі виставок міністерства, у Торговельно-промисловій Палаті і навіть у ЦК КПРС. Відповідальні особи цих установ роз'яснювали нам важливість успішної роботи радянської делегації, особливості міжнародної обстановки на Близькому Сході та внутрішніх справ у Сирійській Арабській Республіці, правила поведінки радянських громадян за кордоном.

Переповнені важливістю покладеної на нас місії, у середині дня 26 червня члени радянської делегації, а це близько двохсот осіб, прилетіли до Дамаска. Одразу ж відчули актуальність усіх проведених інструктажів – з обох боків вздовж посадочної смуги були розташовані танки в окопі. Стало зрозуміло, що ситуація тут гаряча у будь якому сенсі (за бортом температура до 40⁰) та ще й постійно задуває гаряче повітря з піском із пустелі (відомий вітер хамсін, який дмухає безперервно протягом п'ятдесяти днів).

Запеклість ситуації стала ще очевиднішою, коли вранці ми з'явилися на територію виставки. Перш ніж потрапити до нашого павільйону, потрібно було спочатку пройти

особистий догляд і контроль безпеки речей. Його дуже пильно проводили озброєні військовослужбовці.

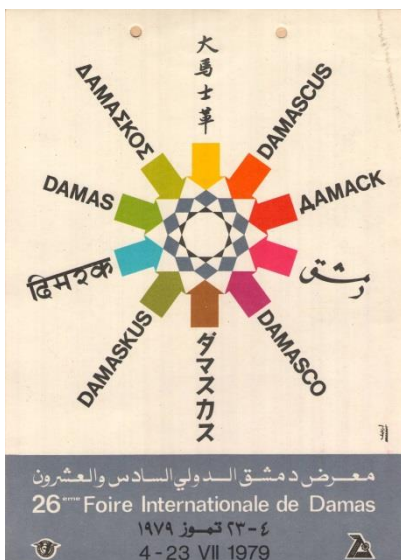
Далі нас очікував сюрприз: наші експонати ще знаходяться в морському порту Хомсі і прибудуть тільки найближчим часом, але коли? Розуміючи складність ситуації з монтажем фрагмента аудиторії, В.І. Мельник дав нам у поміч трьох місцевих молодих хлопців. Вони мали допомагати нам у роботі з металоконструкціями, перенесенні матеріалів, обладнання тощо. Але треба сказати про те, що незадовго до цього розпочався дуже відповідальний для мусульман місяць посту Рамадан. У цей місяць віруючі протягом дня не п'ють воду і не їдять їжу до заходу сонця. За таких умов очікувати від молодих людей енергійної роботи було неможливо. Вони ледь пересувалися павільйоном, хоча й щосили намагалися нам допомогти. А у нас чотирьох (були ще два працівники Львівської політехніки) вибору не було, тому ми всі дні, які залишилися до початку роботи виставки, працювали до глибокої ночі. Але ми встигли і, незважаючи на всі труднощі, зібрали наш чудовий фрагмент аудиторії та підготували до демонстрації його, а також усі інші експонати, які прибули з України.

Експонати нарешті прибули

Демонстрація зібраного експоната

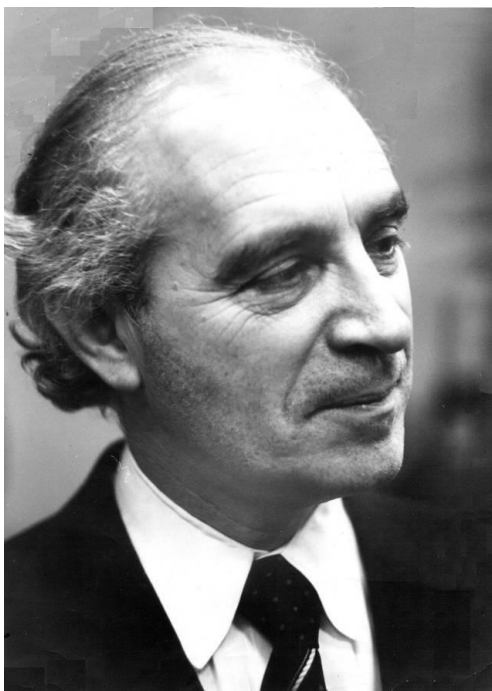
4 липня відбулось офіційне відкриття роботи 26 Міжнародної виставки. На заході з цього приводу були присутні члени уряду, державні службовці, дипломати. Було дуже яскраво й урочисто. На виставці відкрилися павільйони майже 40 країн. Багато чого можна було побачити і багато чого нового дізнатися. Тому численні відвідувачі, місцеві мешканці та іноземці, закордонні делегації кожного дня заповнювали павільйон і з великою увагою знайомилися з різноманітними експонатами, які були цього разу представлені з Казахстану, Естонії, України, з різних машинобудівних і транспортних підприємств країни.

Три тижні роботи виставки швидко минули ... Нас знову очікували важкі роботи з демонтажу експонатів і підготовки їх до транспортування. Але тепер нас не покидало почуття задоволення і навіть гордості за якісно виконану роботу.

Леонід КЛИМШЕВСЬКИЙ,
декан гуманітарного факультету
[Перейти до змісту](#)

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

До 95-річчя від дня народження Е.М. Гольдфарба (1924 – 1986)

Еміль Михайлович Гольдфарб, доктор технічних наук, професор кафедри теплотехніки та автоматизації металургійних печей Дніпропетровського металургійного інституту народився 31 травня 1924 року. Він був визначним ученим, який зробив великий внесок у формування наукових основ металургійної теплофізики та теорії печей, одним із творців Дніпропетровської школи металургійної теплотехніки.

Е.М. Гольдфарб розробив груповий метод об'єднаного розв'язання крайових задач в теорії теплопровідності (загальний розв'язок для пластини, циліндра та кулі), який став класичним, таким що увійшов до довідкової літератури з тепло- та масообміну. А запропонований ним метод миттєвого регулярного режиму дозволив розв'язати цілий клас задач, відомих під назвою проблеми Стефана. Його перу належить монографія з металургійної теплофізики «Теплотехніка металургійних процесів» (1967), яка згодом стала основою для створення нової навчальної дисципліни «Теплофізика металургійних процесів». Е.М. Гольдфарб відомий як один з перших авторів, які використовували теорію оптимального управління при розв'язанні теплотехнічних задач, що відносяться до конструювання, функціонування та заміни печей. Всі ці рішення лягли в основу створеної ним структурно-функціональної теорії печей. Е.М. Гольдфарб також зробив значний внесок в особливо складний розділ металургійної теплофізики – теорію регенерації теплоти. Він є автором понад 250 наукових робіт, в тому числі 57 винаходів. Його основні праці були опубліковані в «Інженерно-фізичному журналі», «Журналі технічної фізики», «Журналі технічної хімії», «Известиях ВНЗ ЧС», «Сталь». За наукові досягнення Е.М. Гольдфарб був нагороджений бронзовою медаллю ВДНГ СРСР. Він підготував 13 кандидатів технічних наук, які й зараз продовжують його справу.

Значну увагу Еміль Михайлович приділяв навчанню студентів. Він написав підручники «Елементи механіки газів та теплопередачі», «Розрахунки металургійних печей» (витримав 3 видання), «Теорія печей», «Логічні основи функціонування печей», 2 навчальні посібники.

І в день 95-річчя Еміля Михайловича Гольдфарба всі, хто з ним працював і знав його, згадують його найтеплішими словами.

За дорученням колективу кафедри екології, теплотехніки та охорони праці

Юрій ФЛЕЙШМАН,

к.т.н., учень Е.М. Гольдфарба

[Перейти до змісту](#)

До 80-річчя від дня народження В.К. Цапка (1939 – 2003)

Слово про друга юності

Завідувач кафедри машин та агрегатів металургійного виробництва (1996 – 2003), доктор технічних наук, професор, академік Академії інженерних наук та АН Вищої школи, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки України **Валерій Костянтинович Цапко** народився 12 червня 1939 року.

Наукова робота В.К. Цапка була пов'язана з розробкою методів управління надійністю та довговічністю металургійних машин, у тому числі прогнозування в імовірнісному аспекті ресурсу металургійного обладнання на різних стадіях його існування. Він був автором та співавтором 190 наукових праць, у тому числі 4 монографій, 48 авторських свідоцтв, 18 підручників. Під його керівництвом захищено 10 кандидатських дисертацій.

Моє знайомство з Валерієм Костянтиновичем відбулось у 1956 році у стінах Дніпропетровського будівельного технікуму, коли ми були студентами відділення виготовлення та монтажу сталевих конструкцій. Це відділення вважалося елітним, оскільки атмосфера тих років характеризувалася прагненням юнаків до чогось незвичайного. Випускникам, крім звання техника, присвоювалася кваліфікація монтажника-висотника. Неважко уявити як горді цим були 16-17-річні юнаки, як прагнули вони заслужити це на ті часи престижне звання. У такому колективі репутації лідера удостоювався не кожен.

Перше враження про зустріч з Валерієм ще є свіжим у моїй пам'яті. Він був учасником художньої самодіяльності – конференсьє. Його стрімкий вихід на сцену, миттєві іскрометні жарти надавали виступам учасників самодіяльності відповідного настрою. Зала постійно скандувала, не відпускаючи його зі сцени. Саме в образі та особистості Валери відбивався колектив самодіяльності як єдине ціле.

Чутки про неординарного юнака швидко поширювалися. Вони підкріплювалися не тільки репутацією хлопця-веселуна, але й дивно здібного студента, якого всім ставили у приклад наші викладачі-наставники. До нього зверталися за допомогою, навколо нього концентрувалися друзі. Його любили всі. Хто хоч якось зіткнувся з ним лише одного разу, щиро засмучувався, якщо якийсь захід проходив без Валерія. Він багато часу приділяв технічній творчості. У більшості випадків все робив своїми руками, але переконано говорив, що це колективна праця, колективна творчість. Навіть тих, хто спостерігав за його роботою, він змушував відчувати, що й вони є активними учасниками, що це колективна творчість. Зроблені таким чином макети доменної печі, рудно-грейферного крана-перевантажувача, поліспасти, як нам було відомо, протягом понад двадцяти років служили студентам наступних поколінь. Валерій не був честолюбним, тому враження, що все що робить він – це спільні зусилля, надавало йому відчуття гордості, а його друзі-товариші пишалися дружбою з таким хлопцем.

Після завершення навчання в технікумі багато хто з нас були направлені на монтажні майданчики та в цехи Нікопольського Південно-трубного заводу. Тут, як і в роки навчання, репутація Валерія як унікальної допитливої людини поширилася широко та швидко. Його помітили провідні фахівці підприємства. Вчитися в металургійному інституті стало для нього природною потребою.

Минули роки, по-різному склалися долі кожного з нас. Наступна наша зустріч з Валерієм відбулася вже в 1991 році. У мене не виникло ні тіні подиву, коли я дізнався, що він став визначним ученим. Його здатність пізнавати, прагнення до пізнання та наполеглива

праця були об'єктивно оцінені. Наші шляхи знову зблизилися як за давнім звичаєм, так і на підставі близьких наукових інтересів. Ми тісно спілкувалися. Його унікальний темперамент, оптимізм завжди створювали хороший настрій. Люди концентрувалися навколо нього. Фраза «душа компанії» наповнювалася характерним для його темпераменту та дотепності змістом.

Опинившись через 10 років на одній кафедрі та спільно працюючи над статтями, навчальними та методичними посібниками, займаючись організацією нових спеціальностей і напрямків, я постійно захоплювався його баченням проблеми навіть тоді, коли він з конкретним технічним завданням стикався вперше.

На жаль, здоров'я його безжально покидало. Він це розумів, радився, шукав вихід і постійно будував перспективні плани. Ніколи не говорив погано про людей, з якими йому доводилося спілкуватися. Тяжко було бачити, як він згасав ...

Валерія Костянтиновича ми будемо пам'ятати завжди – хорошого, розумного, доброго друга. Адже він багато зробив протягом життя, визначив багато перспективних напрямків, стартових позицій.

Лев РАБЕР,
доцент кафедри машин та агрегатів
металургійного виробництва

[Перейти до змісту](#)

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

Закони Мерфі

- Досвід — це те, що дозволяє розпізнати помилку, коли ви знову її здійснюєте.
- Немає нічого неможливого для того, хто не повинен робити цього сам.
- Як тільки ви беретеся робити якусь роботу, знаходиться інша, яку треба зробити ще раніше.
- Імовірність виграти в лотерею трохи збільшується, якщо купити собі лотерейний білет.
- Ніхто б і не намагався щось зробити, якби спочатку потрібно було спростувати всі можливі заперечення.
- Якщо ви хочете, щоб команда виграла стрибки у висоту, знайдіть одну людину, яка може стрибнути на сім футів, а не сім осіб, які стрибають кожен на один фут.
- Зробіть комусь послугу — і це стане вашою роботою.
- Ніколи не приписуйте злого наміру тому, що цілком пояснюється дурістю.

Кадри металургії № 6 (червень 2019 р.)

- Коли ви нарешті зустрічаєте ідеальну жінку, виявляється, що вона має намір чекати ідеального чоловіка.
- Ви ніколи не зрозумієте, для чого служить якась невідома штукovina, поки не викинете її.
- Ніколи не відомо, хто правий, але завжди відомо, хто начальник.
- Все, що може зіпсуватися, псується. Все, що не може зіпсуватися, псується теж.

Куточок гумору підготувала
редакція «Кадрів металургії»
[Перейти до змісту](#)
